

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ БЛИЗЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІМЕННИХ ЧАСТИН МОВИ

Різнопланові інновації, що все інтенсивніше впроваджуються у навчальний процес вищої школи, — невід’ємний атрибут професійної діяльності викладачів усіх кафедр університету, в тому числі й кафедри української мови та літератури.

Здобувши не лише де-юре, а в останні роки й де-факто, статус державної, українська мова стала обов’язковою навчальною дисципліною для студентів усіх вищих навчальних закладів України. Але якщо для студентів, які вивчали у середній школі українську мову і вільно володіють нею, ми ставимо за мету поглиблення здобутих у школі знань та вдосконалення практичних навичок та умінь з культури мовлення, необхідних для професійного спілкування, то для студентів близького зарубіжжя коло завдань значно розширюється: цим студентам треба не лише дати необхідні теоретичні відомості про функціонування української мови на всіх мовних рівнях (орфоепічному, орфографічному, граматичному), а й сприяти активному засвоєнню величезної кількості слів, виробленню навичок розрізнення їхніх значень, особливостей сполучуваності з іншими словами, виробити навички й уміння культури мовлення тощо. Крім того, студенти мають досконало засвоїти професійну термінологію. Все це, безумовно, ускладнює навчальний процес, однак він може бути успішно реалізованим, якщо викладач максимально скоординує роботу на визначенні вузлових моментів у вивченні програмового матеріалу.

Так, при вивченні іменних частин мови особливу увагу ми зосереджуємо на порівняльному аналізові мовних явищ в українській і російській мовах, якою, до речі, студенти володіють вільно, хоч і припускаються певних мовних огріхів, що пояснюється негативним впливом явища інтерференції в умовах україномовного середовища. Зокрема, відмінності у словозміні іменників української і російської мов значною мірою зумовлюються спільністю для обох мов лексем, які належать до різного роду. Варто наголосити також на тому, що в українській мові є ще не властивий російській мові сьомий відмінок — кличний, який має певні особливості видозміни вихідної форми (наз.відм.одн.). Ця видозміна викликана передусім чергуванням приголосних у коренях слів, а

також приналежністю слів до твердої, м'якої чи мішаної груп відмінювання: *друг* — *друже* (г//ж), *козак* — *козаче* (к//ч); але: *князь* — *князю*, *сторож* — *стороже*, *Ганна* — *Ганно* тощо.

При вивченні прикметника рекомендуємо звернути увагу на ненормативні (кальковані з рос. мови) форми творення ступенів порівняння на зразок: *самий краций*, *самий короткий* (замість *найкраций*, *якнайкраций*, *найкоротший*).

На особливу увагу заслуговує питання сполучуваності числівників з іменниками, адже воно певною мірою відрізняється від сполучуваності в російській мові.

Під час вивчення іменних частин мови постійна увага приділяється також поповненню активного словника — засвоєнню лексичних одиниць, які перебувають у системних відношеннях між собою — полісемічних, омонімічних, антонімічних, паронімічних тощо. Причому варто зосередити увагу на явищах так званої міжмовної омонімії, коли фонетично однаково оформлені лексичні одиниці в обох мовах мають різне значення.

Таким чином, формуючи навички й уміння культури усного і писемного мовлення у студентів близького зарубіжжя, слід урізноманітнювати форми і методи навчання, проводити індивідуальні заняття, консультації та своєчасно здійснювати контроль за виконанням самостійної роботи, підсумковим етапом якого є іспит.

В. П. Яцюта, канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів

ВСТУПНІ ІСПИТИ — ОСНОВА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

Курс на загальноєвропейський рівень розвитку був взятий нашою країною ще в 1992 році, коли система вищої освіти України започаткувала прогресивні підходи до підготовки економічних кадрів вищої кваліфікації. На перших етапах проведення реформи вищої освіти в Київському національному економічному університеті основна увага приділялась вдосконаленню методологічного забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою, впровадження нових освітніх стандартів, оновлення змістової частини навчальних програм та введення рівневої системи підготовки фахівців.

Освіта на магістерському рівні вимагає значних затрат розумової праці і дає право продовжити післядипломну освіту і здобути вчену ступінь доктора наук. Ось чому важливо на магістерський рівень підготовки відібрати найкращих студентів бакалавр-